

STATENSTUK   2023-120

Bestuursrapportage 2023 en de 6e wijziging van de Begroting 2023

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie op 6 september 2023
- Provinciale Staten op 27 september 2023
- fatale beslisdatum: 27 september 2023

Behandeld door team Financiën, Planning en Control, telefoonnummer (0592) 36 55 55

Portefeuillehouder: mevrouw drs. N. Vedelaar

Inleiding

- a. Algemeen
De Bestuursrapportage 2023 en de daaruit voortvloeiende begrotingswijziging maken deel uit van de planning- en controlcyclus voor 2023.
- b. Europese aspecten
Niet van toepassing
- c. Economie/werkgelegenheid
Niet van toepassing
- d. Participatie
Niet van toepassing

Advies

1. Kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2023.
2. In te stemmen met de 6^e wijziging van de Begroting 2023.

Doelstelling uit de begroting

7.3.01 Een financieel gezonde organisatie, die voldoet aan alle wettelijke eisen en gangbare opvattingen ten aanzien van financieel instrumentarium

Argumenten

1.1. Uw Staten kunnen de voortgang van de uitvoering van het beleid monitoren.

In de Bestuursrapportage geven wij informatie over afwijkingen die tot 1 juni 2023 zijn opgetreden met betrekking tot de voortgang van de resultaatafspraken uit de Begroting, de behaalde successen en de knelpunten, alsmede de financiële afwijkingen die gedekt moeten worden uit de vrije bestedingsruimte, reserves en anderszins. In de Bestuursrapportage 2023 hebben wij het onderdeel Highlights vervangen door een nieuw onderdeel Voortgang uitvoering begroting, waarin bijzonderheden met betrekking tot de voortgang in de uitvoering van de Begroting 2023 nader worden toegelicht.

2.1. De Begroting 2023 wordt geactualiseerd.

Dit doet recht aan het budgetrecht van uw Staten. Door middel van deze wijziging wordt de Begroting 2023 geactualiseerd op basis van opgetreden financiële afwijkingen tot 1 juni 2023, die zijn geïnventariseerd voor de Bestuursrapportage 2023.

Tijdsplanning

Niet van toepassing

Financiën

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Bestuursrapportage 2023
2. 6e wijziging van de Begroting 2023

Ter inzage in kamer CO.39

Niet van toepassing

Assen, 4 juli 2023

Kenmerk: 27/5.9/2023000934

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter

W.F. Brenkman MSc, secretaris

md/coll.

Perspectief lopende begroting 2023

Wij hebben de financiële afwijkingen tot juni 2023 en de meest recente ontwikkelingen in het lopende boekjaar geïnventariseerd en beoordeeld in hoeverre deze afwijkingen moeten doorwerken in de Begroting 2023 en de nieuwe begroting 2024 tot en met 2026.

Een aantal financiële afwijkingen worden volgens afspraak vereffend met specifieke bestemmingsreserves. Na de vereffening met reserves resteert het resultaat dat ten laste of ten gunste komt van de vrije bestedingsruimte. Voor een nadere detaillering en toelichting van de aanpassingen in de begroting verwijzen wij naar de 6e wijziging van de Begroting 2023.

Mutaties begroting	2023	2024	2025	2026
Baten en Lasten				
Saldo baten en lasten (- = nadeel)	7.849.487	318.260	2.815.327	5.322.445
Overhevelingen (+ = onttrekking)	0	0	0	0
Vereffenen met overige reserves (+ = onttrekking)	-3.220.333	-75.000	0	0
Per saldo, mutatie vrije bestedingsruimte	4.629.154	243.260	2.815.327	5.322.445

In de tabel hieronder vindt u een uitsplitsing van de verschillende onderdelen die betrekking hebben op het resultaat.

	2023	2024	2025	2026
Vrije bestedingsruimte voor 6e wijziging	7.352.654	11.417.161	1.801.663	-15.938.634
01. Verhogen bijdrage RUD	-844.277	0	0	0
02. Verhogen bijdrage ODG	-263.439	-297.211	-297.211	-252.846
03. Dividend BNG Bank NV	118.463	0	0	0
04. Aanpassing huur Drents Museum	70.698	70.698	70.698	70.698
05. Aanpassing indexerings	21.000	59.831	93.879	130.143
06. Aanvullende afspraken over de cao provinciale sector 2022 – 2023	-565.000	0	0	0
07. Deelnemersbijdrage SNN	764.000	396.000	113.000	-69.000
08. Aframen loonkosten BBL en Arbeidsgehandicapten	300.000	0	0	0
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	169.335	0	0	0
10. Compensatie Loonbegrip	-79.000	0	0	0
11. Deelnemersbijdrage Prolander	-213.158	-207.000	-298.000	-469.500
12. Huurbaten voormalige dienstwoningen BWV	10.000	10.000	10.000	10.000
13. Jaar aanvulling voorziening spaarverlof	-1.114.000	-1.239.000	-1.274.000	-1.314.000
14. Rentebaten	1.500.000	0	0	0
15. Behouden en versterken Nationale Parken en Landschap	-127.360	0	0	0
16. Dividend Enexis Holding NV	2.583.066	0	0	0
27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	2.298.826	1.449.942	4.396.961	7.216.950
Totaal mutaties vrije bestedingsruimte	4.629.154	243.260	2.815.327	5.322.445
Vrije bestedingsruimte na 6e wijziging	11.981.808	11.660.421	4.616.990	-10.616.189

Ontwikkeling van de vrije bestedingsruimte

In de 6e wijziging van de Begroting 2023 wordt de vrije bestedingsruimte in de jaren 2023 en 2026 per saldo voordelig gemuteerd met € 4.629.154,-- in 2023 en € 243.260,-- in 2024, 2.815.327,-- in 2025 en 5.322.445,-- in 2026, met als resultaat dat de vrije bestedingsruimte in 2026 met een lagere negatieve stand zal eindigen. Op dit moment gaat het om een verwacht resultaat van € 10.616.189,-- negatief.

De mutaties van de vrije bestedingsruimte worden voor een groot deel verklaard door de volgende ontwikkelingen:

1. een eenmalige verhoging van de bijdrage aan de RUD met € 844.277,-- (nadeel) als gevolg van de begrotingswijziging 2023 van de RUD;
2. een bijstelling van de bijdrage aan ODG met € 263.439,-- (nadeel) in 2023, € 297.211,-- (nadeel) in 2024 en 2025 en € 252.846,-- (nadeel) in 2026. Het gaat hierbij om de bijdrage in de kosten van de uitvoering van de BRZO-taken en de bijdrage in de kosten van een nieuw zaakstelsel;
3. een bijstelling van het verwachte dividend van BNG Bank NV met € 118.463,-- (voordeel) in 2023;
4. een structurele verhoging van de huuropbrengst van het Drents Museum van € 70.698,-- (voordeel) vanaf 2023 als gevolg van indexering;
5. een correctie van een aantal begrotingssubsidies die in onze begroting onterecht zijn geïndexeerd. Het gaat om € 21.000,-- (voordeel) in 2023, € 59.831,-- (voordeel) in 2024, € 93.879,-- (voordeel) in 2025 en € 130.143,-- (voordeel) in 2026;
6. een eenmalige uitkering aan het personeel ter compensatie van de hoge inflatie van € 565.000,-- (nadeel) in verband met aanvullende afspraken voor de cao 2022-2023;
7. een verlaging van de deelnemersbijdrage aan het SNN van € 764.000,-- (voordeel) in 2023, € 396.000,-- (voordeel) in 2024 en € 113.000,-- (voordeel) in 2025. Dit is het gevolg van hogere opbrengsten in verband met de stijgende rente op de uitgezette middelen door het SNN. In 2026 stijgt de deelnemersbijdrage licht met € 69.000,-- (nadeel);
8. een vrijval van een deel van het budget Loonkosten BBL'ers en arbeidsgehandicapten van € 300.000,-- (voordeel) in 2023. Dit komt doordat een deel van de desbetreffende medewerkers een plek binnen de reguliere formatie van de teams heeft gekregen. Daarnaast zijn op dit moment minder BBL'ers werkzaam bij de provincie;
9. een voordeel van € 169.335,-- in 2023 doordat een aantal in eerdere jaren verstrekte subsidies met betrekking tot cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport lager is vastgesteld;
10. een aanvullende storting in de voorziening spaarverlof van € 79.000,-- (nadeel) als gevolg van de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie over het loonbegrip en de waarde van het IKB uur;
11. een verhoging van de deelnemersbijdrage aan Prolander als gevolg van hogere loon- en huisvestingskosten. Het om een bedrag van € 213.158,-- (nadeel). Daarnaast wordt de deelnemersbijdrage aan Prolander geïndexeerd op basis van de vastgestelde programmabegroting en het meerjarenperspectief van Prolander. Het betreft een verhoging van de bijdrage met € 207.000,-- (nadeel) in 2024, € 298.000,-- (nadeel) in 2025 en € 469.500,-- (nadeel) in 2026;
12. een bijstelling van de structurele huuropbrengsten van voormalige dienstwoningen van brug- en sluiswachters met € 10.000,-- per jaar (voordeel);

13. een aanvulling van de voorziening spaarverlof van € 1.114.000,-- (nadeel) in 2023, € 1.239.000,-- (nadeel) in 2024, € 1.274.000,-- (nadeel) in 2025 en € 1.314.000,-- (nadeel) in 2026, ter dekking van het spaarverlof verkregen door de omzetting van het compensatieverlof door de medewerkers en jaarlijkse verhoging van het uurtarief op grond van de cao of loonindex;
14. een voordeel van € 1.500.000,-- in 2023 door hogere rentebaten over de tegoeden die wij in het Rijkschatkist aanhouden;
15. een correctie op het budget Behouden en versterken Nationale parken en Landschap van € 127.360,-- (nadeel) in 2023. In 2021 en 2022 is een deel van dit budget ten onrechte ten gunste van de vrije bestedingsruimte gekomen;
16. een verhoging van de dividendopbrengst van Enexis Holding NV met € 2.583.066,-- (voordeel) in 2023 als gevolg van hogere boekwinst van Enexis door de verkoop van dochterbedrijf Fudura BV;
27. een meerjarig voordeel van € 2.298.826,-- in 2023, € 1.449.942,-- in 2024, € 4.396.961,-- in 2025 en € 7.216.950,-- in 2026 als gevolg van de Meicirculaire Provinciefonds 2023. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor de jaren 2023 en verder. Daarnaast is de definitieve afrekening van de Accrestranche 2022 verwerkt. Het accres wordt voor de jaren tot en met 2025 geactualiseerd op basis van de ontwikkeling van de rijksuitgaven (de zogenoemde trap-op-trap-af-systematiek). In deze meicirculaire wordt de loon- en prijs-tranche van 2023 vastgezet. In het coalitieakkoord Rutte IV is besloten om het accres vanaf 2026 niet langer te koppelen aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Voor 2026 en verder is het accres gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het Centraal Planbureau (CPB) over de loon- en prijsontwikkeling.

Overige reservemutaties

Een aantal financiële afwijkingen wordt volgens afspraak vereffend met de specifieke bestemmingsreserves. De volgende tabellen geven de wijzigingen weer die worden vereffend met reserves. Deze mutaties hebben dus geen invloed op het resultaat (de vrije bestedingsruimte).

Onttrekking aan de reserve	2023	2024	2025	2026
Bijdrage van Reserve Regio Specifiek Pakket				
20. Verschuiven budget NICE Moves	-450.000	0	0	0
Totaal Onttrekking aan de reserve	-450.000	0	0	0

Storting in de reserve	2023	2024	2025	2026
Bijdrage aan Reserve Regio Specifiek Pakket				
20. Verschuiven budget NICE Moves	0	75.000	0	0
Bijdrage aan Reserve opvang revolverend financieren				
19. Leader	4.000	0	0	0
Bijdrage aan reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen				
17. Actualisatie onderhoudsbudgetten	3.335.000	0	0	0
Bijdrage aan Risicoreserve				
18. Correctie waarde aandelenbelang NV NOM	331.333	0	0	0
Totaal Storting in de reserve	3.670.333	75.000	0	0

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 4 juli 2023, kenmerk 27/5.9/2023000936;

BESLUITEN :

1. kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2023;
2. in te stemmen met de 6e wijziging van de Begroting 2023.

Assen, 27 september 2023

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

md/coll.

GS06 Bestuursrapportage 2023

De 6^e wijziging van de Begroting 2023

Inhoud

01. Mutaties vrije bestedingsruimte	4
02. Overhevelingen	13
03. Overige reservemutaties	14
04. Technische wijzigingen.....	16
Effecten meerjarenraming 2023-2026	19
Totalen per programma	24

Dit voorstel bestaat uit een viertal categorieën begrotingswijzigingen, namelijk:

1. **Mutaties ten laste of ten gunste van de Vrije bestedingsruimte.**
2. **Overhevelingen.** Onder deze categorie vallen de wijzigingen waarbij budget van het ene jaar wordt overgeheveld naar het jaar daarop. Dit kan als zich bijzondere omstandigheden voordoen, waardoor de uitvoering van activiteiten of projecten geheel of gedeeltelijk in het volgende jaar plaatsvindt, terwijl hiervoor in dat jaar geen of onvoldoende middelen beschikbaar zijn.
3. **Overige reservemutaties.** Dit zijn begrotingswijzigingen waarbij er een toevoeging aan of onttrekking uit de reserve plaats vindt.
4. **Technische wijzigingen.** Dit zijn budgettair neutrale wijzigingen en wijzigingen door verschuiving van budget tussen programma's of beleidsopgaven, die niet onder de bovenstaande categorieën vallen. Deze wijzigingen hebben geen invloed op het resultaat en zijn soms technisch van aard om aan regelgeving te voldoen.

Aan het einde van dit voorstel vindt u de lijst met voorgestelde wijzigingen in de investeringskredieten.

01. Mutaties vrije bestedingsruimte

	2023	2024	2025	2026
Vrije bestedingsruimte voor wijziging	7.352.654	11.417.161	1.801.663	-15.938.634
01. Verhogen bijdrage RUD	-844.277	0	0	0
02. Verhogen bijdrage ODG	-263.439	-297.211	-297.211	-252.846
03. Dividend BNG Bank NV	118.463	0	0	0
04. Aanpassing huur Drents Museum	70.698	70.698	70.698	70.698
05. Aanpassing indexeringen	21.000	59.831	93.879	130.143
06. Aanvullende afspraken over de cao provinciale sector 2022 – 023	-565.000	0	0	0
07. Deelnemersbijdrage SNN	764.000	396.000	113.000	-69.000
08. Aframen loonkosten BBL en Arbeidsgehandicapten	300.000	0	0	0
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	169.335	0	0	0
10. Compensatie Loonbegrip	-79.000	0	0	0
11. Deelnemersbijdrage Prolander	-213.158	-207.000	-298.000	-469.500
12. Huurbaten voormalige dienstwoningen BWV	10.000	10.000	10.000	10.000
13. Jaar aanvulling voorziening spaarverlof	-1.114.000	-1.239.000	-1.274.000	-1.314.000
14. Rentebaten	1.500.000	0	0	0
15. Behouden en versterken Nationale Parken en Landschap	-127.360	0	0	0
16. Dividend Enexis Holding NV	2.583.066	0	0	0
27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	2.298.826	1.449.942	4.396.961	7.216.950
Totaal mutaties vrije bestedingsruimte	4.629.154	243.260	2.815.327	5.322.445
Vrije bestedingsruimte na wijziging	11.981.808	11.660.421	4.616.990	-10.616.189

01. Verhogen bijdrage RUD

Naar aanleiding van de begrotingswijziging 2023 van de RUD verwachten we dat de deelnemersbijdrage voor onze provincie € 4.028.603,-- gaat bedragen in plaats van € 3.184.326,-- zoals op dit moment begroot. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat het Jaarprogramma 2023 door de RUD is uitgebreid met aanvullende projecten/opdrachten voor de deelnemers zoals besproken in de commissievergadering van 17 mei 2023 (briefkenmerk 15/5.1/2023000551).

Per saldo betekent dit een incidentele overschrijding van het beschikbare jaarbudget van € 844.277,--. We stellen voor deze verwachte overschrijding te dekken uit de vrije bestedingsruimte.

De geraamde bijdrage voor het jaar 2024 is toereikend om de bijdrage, waar RUD in zijn ontwerpbegroting vanuit gaat, te kunnen dekken. Van daar alleen een aanpassing voor 2023.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
2.5 In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen	2.5.02 Adequaate opdrachtgeverschap richting de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUDD) en Omgevingsdienst Groningen (ODG)	Lasten	S	Subsidie	844.277	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-844.277	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

02. Verhogen bijdrage ODG

Naar aanleiding van de begrotingswijziging 2023 van de Omgevingsdienst Groningen (ODG) verwachten we dat de bijdrage in de kosten van de uitvoering van de BRZO-taken voor onze provincie in 2023 € 960.000,- gaat bedragen in plaats van € 740.926,- zoals op dit moment begroot. Daarnaast heeft de ODG een nieuw zaakstelsel aangeschaft waarbij afgesproken is dat wij in de jaren 2023 t/m 2025 € 44.365,- per jaar gaan bijdragen. De totale bijdrage aan ODG komt dit jaar uit op een bedrag van € 1.004.365,-. Daarnaast blijkt uit de begroting 2024 van de ODG dat onze bijdrage in 2024 verder gaat stijgen naar € 1.016.000,-. Op dit moment is onze bijdrage voor 2024 geraamd op € 763.164,-. Om onze begroting in overeenstemming te brengen met de begroting van de ODG stellen wij voor om de bijdrage aan de ODG structureel te verhogen met € 263.439,- (2023), € 297.211,- (2024 en 2025) en € 252.846,- (vanaf 2026). We stellen voor deze aanpassing te dekken uit de vrije bestedingsruimte.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
2.5 In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen	2.5.02 Adequaat opdrachtgeverschap richting de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUDD) en Omgevingsdienst Groningen (ODG)	Lasten	S	Subsidie	263.439	297.211	297.211	252.846

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-263.439	-297.211	-297.211	-252.846
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

03. Dividend BNG Bank NV

De dividendopbrengst uit onze deelneming BNG Bank NV bedroeg in 2023 € 219.375,- over het boekjaar 2022. Dit is € 118.463,- hoger dan geraamd. We stellen voor om de hogere opbrengst toe te voegen aan de vrije bestedingsruimte.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.01 Beheer van relevante provinciale deelnemingen	Baten	S	Dividend	-118.463	0	0	0
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	118.463	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

04. Aanpassing huur Drents Museum

De CPI index wordt toegepast bij huuraanpassingen van het Drents Museum inclusief depot. De CP- index voor de huurverhoging voor 2023 kwam uit op 14,5 %. Dit bleek een incidentele piek in de index te zijn die door GS disproportioneel gevonden werd. Na o.a. juridische toetsing is daarom besloten af te zien van deze grote verhoging en wordt nu een indexering van 6 % toegepast. De huuropbrengst moet nu worden verhoogd met € 70.698,- en komt totaal uit op € 1.509.165,-. De indexatie van de huur van het Drents Museum is overigens niet gerelateerd aan de indexatie van het subsidie aan het Drentse Museum; daarvoor wordt een generieke systematiek gebruikt die voor alle provinciale meerjarige subsidies gehanteerd wordt.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Baten	S	Ontv. bijdragen	-70.698	-70.698	-70.698	-70.698
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	70.698	70.698	70.698	70.698
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

05. Aanpassing indexeringen

Een aantal begrotingssubsidies is in onze begroting ten onrechte geïndexeerd. Bijvoorbeeld als er sprake is van samenwerkingen met een evenredige verdeling van de bijdragen of er expliciete beslissingen zijn dat er niet wordt geïndexeerd. Het gaat hier om begrotingssubsidies waarbij we in deze begrotingswijziging de indexering van die begrotingssubsidies terugdraaien. Het aldus ontstane voordeel voegen we toe aan de vrije bestedingsruimte.

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	S	Subsidie	-13.650	-38.756	-60.761	-84.197

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking	4.10.01 Kerntaken onderzoek en samenwerking	Lasten	S	Subsidie	-735	-1.736	-2.727	-3.784

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.17 Behouden en versterken van de bijzondere Drentse (kunst)collecties en verhalen via de Drentse musea	Lasten	S	Subsidie	1.575	0	0	0
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.13 Cultuureducatie	Lasten	S	Subsidie	-8.190	-19.339	-30.391	-42.162

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	21.000	59.831	93.879	130.143
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

06. Aanvullende afspraken over de cao provinciale sector 2022 – 2023

Sociale partners hebben aanvullende afspraken gemaakt voor de cao 2022-2023. Vanuit de vakbonden is het verzoek gekomen om, gezien de actuele sociaaleconomische situatie en met name de hoge inflatie, tussentijds de lonen te verhogen. In het bestuurlijk cao-overleg van 30 maart 2023 is verder gesproken over de situatie en de brief van de vakbonden. De bestuurlijke onderhandelingsdelegatie heeft begrip voor het standpunt van de bonden. Een eenmalige vergoeding hebben zij passend gevonden. Daarbij is de afspraak gemaakt dat elke werknemer die op 1 april 2023 in dienst is bij de provincie een eenmalige bruto vergoeding van € 750,-- bij een fulltime dienstverband (36 uur), deeltijders naar rato, ontvangt. De extra incidentele loonkosten bedragen € 565.000,-- voor 2023.

Programma: 10: Organisatie

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
10.1 Organisatie	10.1.01 Organisatie Lonen en inhuur	Lasten	I	Lonen	565.000	0	0	0
10.1 Organisatie	10.1.01 Organisatie Lonen en inhuur	Lasten	S	Lonen	-565.000	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	Lonen	565.000	0	0	0
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-565.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

07. Deelnemersbijdrage SNN

De jaarlijkse deelnemersbijdrage voor SNN is met het aanbieden van de geactualiseerde begroting 2023 en primaire begroting 2024 geactualiseerd en behandeld in de commissievergadering van 17 mei 2023 (brief kenmerk 15/5.3/2023000546). Door deze begrotingswijziging sluit de Provincie weer aan op de begroting van SNN.

In de begroting van SNN constateren we een lagere deelnemersbijdrage voor 2023 t/m 2025. Dit is het gevolg van opbrengsten in verband met de stijgende rente op de uitgezette middelen. Daarnaast zijn de loonkosten geïndexeerd met 3,5% en valt de huisvesting vanaf 2024 naar verwachting hoger uit.

Programma: 1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.02 Nieuwe en passende regionale samenwerking voor maatschappelijke opgaven	Lasten	S	Subsidie	-764.000	-396.000	-113.000	69.000

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	764.000	396.000	113.000	-69.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

08. Aframen loonkosten BBL en Arbeidsgehandicapten

De budgetten voor de financiering van Arbeidsgehandicapten en BBL'ers (Beroepsbegeleidende leerweg) worden naar verwachting niet geheel benut. Deels komt dat doordat de betrokken medewerkers een plaats in de reguliere formatie en budget van de teams hebben gevonden, deels komt dat doordat er momenteel minder BBL'ers werkzaam zijn bij de provincie. We stellen voor om € 300.000,- te laten vrijvallen ten gunste van de vrije bestedingsruimte.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	300.000	0	0	0
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	Lonen	-300.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.

Subsidiebeschikkingen in voorgaande jaren worden in die jaren als last verantwoord en op onze balans als schuld opgenomen. Als later blijkt dat deze subsidies voor een lager bedrag definitief worden vastgesteld, kan de restant schuld worden afgeboekt. Wij maken dat zichtbaar binnen het programma waar destijds ook de subsidie is verantwoord, onder de vermelding "afwikkeling voorgaand boekjaar". In onze begrotingsregels hebben we opgenomen dat een dergelijke vrijval moet worden toegevoegd aan de vrije bestedingsruimte en niet zonder tussenkomst van PS kan worden (her)ingezet binnen het desbetreffende begrotingsprogramma. Wij hebben alle afwikkelingen voorgaande boekjaar binnen de beleidsvelden cultuur, erfgoed, sociale agenda, vrijetijdseconomie en sport gebundeld in één begrotingswijziging.

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
3.8 Vrijtijdseconomie stimuleren	3.8.02 Drenthe heeft een onderscheidend en veelzijdig toeristisch recreatief aanbod	Lasten	I	Subsidie	-80.000	0	0	0

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.13 Koloniën van Weldadigheid; siteholderschap UNESCO werelderfgoed	Lasten	I	Subsidie	-6.000	0	0	0
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.09 Monumentenzorg	Lasten	I	Subsidie	-19.270	0	0	0
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.18 Aantrekken van provinciale en (inter)nationale bezoekers van podiumkunsten	Lasten	I	Inkoop	8.235	0	0	0
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.02 Aantrekken van provinciale en (inter)nationale bezoekers van podiumkunsten en beeldende kunsten	Lasten	I	Inkoop	-29.970	0	0	0
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.16 Ontwikkelen en ondersteunen van culturele projecten die worden ingezet ten behoeve van maatschappelijke opgaven	Lasten	I	Subsidie	-12.000	0	0	0
6.3 Sociaal Drenthe voor iedereen	6.3.12 Sociale Agenda algemeen	Lasten	I	Subsidie	-13.000	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	169.335	0	0	0

Programma: 9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
---------------	--------------	---------	-----	----------	------	------	------	------

9.10 Recreatie en Toerisme	9.10.01 Drenthe beschikt over een toekomstbestendig fietsnetwerk	Lasten	I	Inkoop	-17.330	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

10. Compensatie Loonbegrip

Technische wijzigingen in de cao provinciale sector mogen geen nadelige gevolgen voor werknemers hebben. Bij het definiëren van het ruime loonbegrip voor het Individuele keuzebudget (IKB)-verlof lijkt dit echter toch te zijn gebeurd en kan het zijn dat werknemers nadeel hebben ondervonden. Vanwege rechtspraak van het Europese Hof van Justitie hebben sociale partners het loonbegrip en de waarde van het IKB uur moeten herzien omdat dit niet voldeed aan de regels. Werknemers die IKB verlof hebben gekocht hebben hier dus te veel voor betaald. Benadeelde werknemers, die in 2021-2022 verlof hebben gekocht met het IKB, worden gecompenseerd en ontvangen het verschil tussen de betaalde prijs (ruim loonbegrip incl. IKB) en het kale salaris (bruto loon per uur excl. IKB) als extra IKB verlof toegevoegd aan het verlofsaldo. Hierdoor is een extra storting noodzakelijk van € 79.000,- in de voorziening spaarverlof.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-79.000	0	0	0
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	Toev. voorziening	79.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

11. Deelnemersbijdrage Prolander

De deelnemersbijdrage aan Prolander wordt naar verwachting hoger in 2023 doordat er hogere uitgaven zijn aan loonkosten en huisvesting, zoals besproken in de commissievergadering van 17 mei 2023 (briefkenmerk 15/5.2/2023000544). Voor het begrotingsjaar 2023 stellen wij voor een bedrag van € 213.158,- ten laste te brengen van de vrije bestedingsruimte om deze indexering te dekken.

De deelnemersbijdrage aan Prolander wordt geïndexeerd op basis van de vastgestelde programmabegroting Prolander en het meerjarenperspectief. Voor de begroting 2024 stellen wij voor een bedrag van € 207.000,- ten laste te brengen van de vrije bestedingsruimte om deze indexering te dekken. Voor 2025 gaat het om een bedrag van € 298.000,-, voor 2026 om € 469.500,-.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.05 Uitvoering Programma Natuurlijk Platteland	Lasten	S	Subsidie	213.158	207.000	298.000	469.500

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-213.158	-207.000	-298.000	-469.500
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

12. Huurbaten voormalige dienstwoningen BWV

Uit de verhuur van voormalige dienstwoningen brug- en sluiswachters ontvangt de provincie huuropbrengsten. De begrote bate is al jaren € 15.930,-, terwijl de opbrengst circa € 25.000,- is. Wij stellen voor de begroting hierop aan te passen en de geraamde bate structureel met € 10.000,- ten gunste van de vrije bestedingsruimte te verhogen.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.02 Veilige en beschikbare vaarwegen	Baten	S	Ontv. bijdragen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026

7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	10.000	10.000	10.000	10.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

13. Jaar aanvulling voorziening spaarverlof

In de jaarstukken 2022 hebben wij u geïnformeerd over de wettelijke noodzaak tot een volledige afdekking van het gespaarde verlof van medewerkers in de vorm van een voorziening. De omvang van de voorziening is gebaseerd op de gespaarde uren omgerekend tegen het uurtarief per persoon.

Het sparen van compensatieverlof is een lokale secundaire arbeidsvoorwaarde waar een medewerker rechten aan kan ontlend. De werknemer kan niet worden verplicht jaarlijks spaaruren op te nemen. Daar waar de provincie als werkgever wel invloed op heeft op verlofsparen vindt sturing plaats. We sturen met name op het reguliere (vakantie) verlof waar we wel invloed op hebben. Ook in 2023 en latere jaren zullen door medewerkers weer verlofuren worden gespaard en zal een jaarlijkse aanvullende storting in de voorziening spaarverlof noodzakelijk zijn. Voor het kopen van verlof door medewerkers (IKB verlof) en verlofopbouw ten laste van het POB budget, is dekking aanwezig. Voor het omzetten van compensatieverlof in spaarverlof niet. In 2021 ging het om 15.500 uren en voor 2022 om 20.400 uren die zijn omgezet van compensatieverlof naar spaarverlof. Wij schatten deze voor 2023 en latere jaren op het gemiddelde van 18.000 uren ofwel € 864.000,--. Op het moment dat het spaarverlof wordt opgenomen kan de medewerker uit het opgebouwde voorzieningsaldo worden gefinancierd. Hiertoe dient dan nog de jaarlijkse verhoging van het uurtarief op grond van de CAO of loonindex aan de voorziening te worden toegevoegd. Dit wordt voor de komende jaren begroot op € 250.000,-- (2023), € 375.000,-- (2024), € 410.000,-- (2025) en € 450.000,-- (2026).

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	Toev. voorziening	1.114.000	1.239.000	1.274.000	1.314.000
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-1.114.000	-1.239.000	-1.274.000	-1.314.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

14. Rentebaten

Het te vergoeden rentepercentage op de tegoeden in 's Rijks schatkist is verder opgelopen. Verdere renteverhogingen worden verwacht, het is de vraag hoe vaak de ECB de rente nog zal gaan verhogen. De rentebaten op het saldo in de schatkist worden nu (met enige voorzichtigheid) verwerkt in de begroting van 2023. De begrote rentebaten voor het jaar 2024 zullen worden verwerkt in de Begroting 2024.

De begrote rente op het saldo in 's Rijks schatkist komt voor 2023 uit op € 2.500.000,--. Het voordeel van € 1.500.000,-- in 2023, komt ten gunste van de vrije bestedingsruimte.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Baten	S	Opbr. rente	-1.500.000	0	0	0
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	1.500.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

15. Behouden en versterken Nationale Parken en Landschap

In het budget voor Nationale Parken is een bijdrage van de provincie Friesland opgenomen. In de jaren 2021 en 2022 is niet het gehele budget gebruikt waardoor dit ten gunste is gekomen van de vrije bestedingsruimte. Dit budget had echter beschikbaar moeten blijven om aan de cofinancieringsverplichting van het Rijk te voldoen en om het project Nationale Parken naar behoren uit te voeren. In totaal moet er € 800.000,-- voor Drenthe en € 150.000,-- voor Friesland beschikbaar zijn. Het betreft een budget van € 127.360,-- wat ten onrechte naar de vrije bestedingsruimte teruggevloeid is, met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.03 Behouden en versterken Nationale parken en Landschap	Lasten	S	Subsidie	127.360	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-127.360	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

16. Dividend Enexis Holding NV

Het Jaarverslag 2022 van Enexis Holding NV is verschenen. De nettowinst uit gewone bedrijfsvoering bedroeg € 187 miljoen (2021: € 199 miljoen). De omzet is met 4,3% gestegen tot € 1.705 miljoen. Dankzij de verkoop van dochterbedrijf Fudura BV komt de totale nettowinst uit op € 1.300 miljoen. De vergadering van aandeelhouders heeft op 13 april 2023 ingestemd met het voorstel om van de boekwinst van € 1.113 miljoen uit deze transactie eenmalig € 100 miljoen als extra dividend uit te keren aan de aandeelhouders. Het totale ontvangen dividend bedraagt voor Drenthe bijna € 4,6 miljoen, tegenover een begrote opbrengst van € 2 miljoen. Wij stellen voor de hogere opbrengst ten gunste van de vrije bestedingsruimte 2023 te brengen.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.01 Beheer van relevante provinciale deelnemingen	Baten	S	Dividend	-2.583.066	0	0	0
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	2.583.066	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

27. Effect Meicirculaire Provinciefonds**Algemene uitkering**

De Meicirculaire Provinciefonds 2023 heeft een positief financieel effect voor de provincie Drenthe. De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor de jaren 2023 en verder. Daarnaast is de definitieve afrekening van de accrestranche 2022 verwerkt. Het accres wordt voor de jaren tot en met 2025 geactualiseerd op basis van de ontwikkeling van de rijksuitgaven (de zogenoemde trap-op-trap-af-systematiek). In deze meicirculaire wordt de loon- en prijs-tranche van 2023 vastgezet.

In het coalitieakkoord Rutte IV is besloten om het accres vanaf 2026 niet langer te koppelen aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Voor 2026 en verder is het accres gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het Centraal Planbureau (CPB) over de loon- en prijsontwikkeling.

De vrije bestedingsruimte wordt verhoogd met de ontvangen baten.

Taakmutaties

Er zijn diverse taakmutaties opgenomen in de meicirculaire te weten PAS melders, bodemsanering en ten behoeve van extra kosten Wet Open Overheid (WOO) in 2024. Deze extra middelen worden geraamd in de betreffende beleidsvelden en vallen niet vrij in de vrije bestedingsruimte.

Decentralisatie uitkeringen (DU)

In de meicirculaire provinciefonds 2023 ontvangen de provincies ook informatie over te ontvangen decentralisatie-uitkeringen.

In de meicirculaire provinciefonds 2023 is ten opzichte van de septembercirculaire provinciefonds 2022 één nieuwe DU opgenomen: de DU Hergebruik stedelijk afvalwater. Hiervoor wordt tot en met 2027 jaarlijks € 20.833,- ontvangen. In 2023 is wederom een DU ontvangen voor de Regionale Energie Strategie (RES). Voor Drenthe betekent dit in een DU van € 423.873,- voor de RES waarbij we voorstellen dit bedrag toe te voegen aan het budget RES in programma 5.

Programma: 1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.01 Rechtmatige, heldere, transparante en zorgvuldige besluitvorming	Lasten	S	Inkoop	0	49.479	0	0

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
2.5 In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen	2.5.03 Een leefbaar en veilig Drenthe waarin regels worden nageleefd en waarin ruimte is voor de uitvoering van verschillende maatschappelijke functies	Lasten	I	Inkoop	20.833	20.833	20.833	20.833
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.12 Uitvoering Wet natuurbescherming	Lasten	I	Inkoop	206.402	0	0	0

2.6 De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden	2.6.05 Uitvoeren meerjarenprogramma bodem en ondergrond (2021-2025): sanering en voorkomen nieuwe saneringslocaties	Lasten	I	Inkoop	171.013	0	0	0
Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken								
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.10 Het vergroten van de kennis over de energietransitie bij onze inwoners en ondernemers en tevens hen handelingsperspectief bieden, zodat ze energiebesparende maatregelen nemen	Lasten	I	Inkoop	423.873	0	0	0
Programma: 7: Middelen en mensen								
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Baten	I	Ontv.subsidies	-444.706	-20.833	-20.833	-20.833
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Baten	S	Ontv.subsidies	-2.676.241	-1.499.421	-4.396.961	-7.216.950
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	2.298.826	1.449.942	4.396.961	7.216.950
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

02. Overhevelingen

In deze rapportage worden geen voorstellen tot overhevelingen gedaan.

03. Overige reservemutaties

Onttrekking aan de reserve	2023	2024	2025	2026
Bijdrage van Reserve Regio Specifiek Pakket				
20. Verschuiven budget NICE Moves	-450.000	0	0	0
Totaal Onttrekking aan de reserve	-450.000	0	0	0

Storting in de reserve	2023	2024	2025	2026
Bijdrage aan Reserve Regio Specifiek Pakket				
20. Verschuiven budget NICE Moves	0	75.000	0	0
Bijdrage aan Reserve opvang revolverend financieren				
19. Leader	4.000	0	0	0
Bijdrage aan reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen				
17. Actualisatie onderhoudsbudgetten	3.335.000	0	0	0
Bijdrage aan Risicoreserve				
18. Correctie waarde aandelenbelang NV NOM	331.333	0	0	0
Totaal Storting in de reserve	3.670.333	75.000	0	0

17. Actualisatie onderhoudsbudgetten

Door de prijsstijgingen van brandstoffen en materialen nemen de kosten voor onderhoud van wegen en vaarwegen toe. Dit leidt tot overschrijdingen bij zowel het vast als het variabel onderhoud. De begroting is nog gebaseerd op het oude Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en niet meer actueel. Wij stellen voor de begroting bij te stellen op basis van de huidige inschattingen, zoals deze zijn opgenomen in de projectadministratie. Op het beheer en het vaste onderhoud verwachten wij dit jaar vooralsnog € 1.090.000,-- meer uit te geven dan begroot. Wij stellen voor dit te dekken vanuit de hiervoor ingestelde stelpost indexering inkoopbudgetten.

Voor het variabele onderhoud wegen is een te hoog bedrag begroot. Een deel verschuift naar vaarwegen en een deel naar komende jaren. Daarom stellen wij voor € 2.085.000,-- toe te voegen aan het budget voor variabel onderhoud vaarwegen en € 3.335.000,-- toe te voegen aan de Reserve groot (variabel) onderhoud.

Met deze wijziging wordt gezorgd voor een juiste basis voor de meerjarige bijstelling van het MJOP 2023-2026, dat na de zomer aan u wordt voorgelegd.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.01 Veilige en beschikbare wegen	Lasten	S	Inkoop	-4.535.000	0	0	0
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.02 Veilige en beschikbare vaarwegen	Lasten	S	Inkoop	2.290.000	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	-1.090.000	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	3.335.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

18. Correctie waarde aandelenbelang NV NOM

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 hebben wij de waardebepaling van ons aandelenbelang gebaseerd op de voorlopige jaarcijfers 2022 van N.V. NOM en hebben wij de voorziening deelnemingen aangevuld tot een bedrag van € 1.306.927,--. Uit de uitgevoerde analyse op basis van het definitieve jaarverslag 2022 van N.V. NOM blijkt dat de waardering van het aandelenbelang € 975.594,-- lager is dan de boekwaarde van ons aandelenbelang en is teveel voorzien (briefkenmerk 14/1.2/2023000512). De waarde correctie van € 331.333,-- hebben wij niet meer in de jaarrekening 2022 kunnen toepassen. Wij stellen daarom ook voor om deze correctie in de tweede actualisatie door te voeren. Hiermee wordt de hoogte van de voorziening deelnemingen verlaagd naar € 975.594,--. Het vrijgevallen bedrag van € 331.333,-- storten we terug in de Risicoreserve.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	I	Adm. boekingen	-331.333	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	331.333	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

19. Leader

Op 21 maart 2023 hebben GS ingestemd met de voorfinanciering van een LEADER-project. Het betreft een leningbedrag van € 40.000,--. Voor de afdekking van het risico dat de lening niet kan worden afgelost, wordt 10% van het leningbedrag toegevoegd aan de Reserve opvang revolverend financieren.

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
6.3 Sociaal Drenthe voor iedereen	6.3.01 Integrale aanpak van leefbaarheid zowel Drenthe Breed als gebiedsgericht	Lasten	I	Subsidie	-4.000	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	4.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

20. Verschuiven budget NICE Moves

Per abuis zijn de lasten voor de 3 jarige subsidie verdeeld over 3 boekjaren (2022 t/m 2024). Conform het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) dient deze last voor de subsidie van NICE Moves volledig in 2023 te worden genomen. Door middel van deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd.

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	Subsidie	450.000	-75.000	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	-450.000	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	0	75.000	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

04. Technische wijzigingen

21. Verhogen opbrengst grondwaterheffing en bijdrage voorziening

In de begroting hebben wij een structurele opbrengst grondwaterheffing opgenomen van € 700.000,-- per jaar en een bijdrage aan de voorziening grondwaterheffing die gelijk is aan de jaarlijkse opbrengst. Uit de realisatiecijfers van afgelopen vier jaar blijkt dat de werkelijke opbrengst grondwaterheffing ruim € 800.000,-- per jaar bedraagt. Wij stellen voor om zowel de geraamde opbrengst grondwaterheffing als de bijdrage aan de voorziening met € 100.000,-- te verhogen.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
2.4 Zorgvuldig omgaan met water	2.4.07 De oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water 2021	Baten	S	Leges	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
2.4 Zorgvuldig omgaan met water	2.4.07 De oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water 2021	Lasten	S	Toev. voorziening	100.000	100.000	100.000	100.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

22. Financiële bijdrage Gemeenten EK Wegwielrennen 2023

De Drentse gemeenten dragen € 210.000,-- bij in de kosten van het EK wegwielrennen 2023. De bijdragen worden afgedragen aan de provincie die deze vervolgens aanwendt boven op de provinciale bijdrage van € 900.000,--.

Programma: 9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
9.14 Sport en bewegen	9.14.01 Vergroten maatschappelijke en economische effecten sportactiviteiten	Lasten	I	Subsidie	210.000	0	0	0
9.14 Sport en bewegen	9.14.01 Vergroten maatschappelijke en economische effecten sportactiviteiten	Baten	I	Ontv.subsidies	-210.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

23. Onderdeel bijdrage gemeenten voor ondersteuning bij de uitvoering van projecten

Omdat gemeenten onvoldoende personele capaciteit beschikbaar hebben ten behoeve van de uitvoering van projecten in het kader van het programma Vitale Vakantie Parken (VVP) kan er capaciteit worden ingehuurd vanuit het programma. Hiervoor is een projectleider aangetrokken en heeft er een begrotingswijziging plaatsgevonden in de begroting van het Programma Vitale Vakantieparken.

Dit heeft dus geen effect op onze provinciale begroting. De kosten voor de projectleiding worden voor 50% betaald door VVP en voor 50% door de gemeenten(n) die tevens de projectleiding inhuren.

Programma: 9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.07 Vitale vakantieparken	Baten	I	Ontv. bijdragen	-125.000	0	0	0
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.07 Vitale vakantieparken	Lasten	I	Inkoop	125.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

24. SPUK Leerkring Omgevingswet

Vanuit de Task Force Vitale Vakantie Parken is, door het beschikbaar stellen van een medewerker, medewerking verleend aan de uitrol van de betreffende leerkring. Hiervoor is bij het ministerie, conform de hierover gemaakte afspraken, een bedrag van € 45.000,- in rekening gebracht.

Programma: 9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.07 Vitale vakantieparken	Baten	I	Ontv. bijdragen	-45.000	0	0	0
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.07 Vitale vakantieparken	Lasten	I	Inkoop	45.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

25. Verschuiven budgetten MKB Adviesvouchers

Eind 2022 zijn er extra middelen toegekend voor de MKB Adviesvouchers van in totaal € 150.000,-. Daarnaast is er nog ruim € 200.000,- overgeheveld vanuit de jaarrekening 2022. Om al deze middelen op dezelfde plek te begroten, stellen wij deze begrotingswijziging voor.

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	I	Subsidie	50.000	0	0	0

Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	I	Subsidie	-50.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

26. Fietskluisen OV-hubs

In 2018 zijn op vier Hubs in Drenthe fietskluisen geplaatst die zijn voorzien van een elektronisch slot dat met een app op een smartphone kan worden geopend, ook bruikbaar voor het reserveren en betalen van de kluisen. Hierdoor zijn de kluisen voor alle gebruikers beschikbaar en niet alleen voor één gebruiker met een jaarcontract.

Jaarlijks vindt onderhoud plaats aan de app en de kluisen, kosten circa € 6.000,-.

Voor het gebruik van de kluisen wordt een kleine bijdrage gevraagd waarbij de geschatte jaaropbrengst circa € 1.000,- is. Wij stellen voor deze ontvangsten in te zetten voor het onderhoud en het restant ad € 5.000,- te dekken uit bestaande middelen die op één budget worden geplaatst door deze wijziging.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2023	2024	2025	2026
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking	4.10.01 Kerntaken onderzoek en samenwerking	Lasten	S	Inkoop	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
4.7 Fiets als duurzaam alternatief	4.7.01 Fiets als duurzaam alternatief	Lasten	S	Inkoop	6.000	6.000	6.000	6.000
4.7 Fiets als duurzaam alternatief	4.7.01 Fiets als duurzaam alternatief	Baten	S	Ontv. bijdragen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

05. Investeringskredieten

Object	Krediet	Netto krediet	Vermeerdering	Vermindering	Netto krediet na wijziging	Bijdrage derden	Bruto krediet
Landelijk Gebied							
Investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied							
<p>Nieuwe investeringskredieten worden aan u voorgelegd in een apart voorstel, ophoging van bestaande kredieten kunnen via P&C producten zoals de actualisatie. In de Statenvergadering van 9 november 2022 (statenstuk 2022-77) heeft u ingestemd met de ophoging van het investeringskrediet grondbezit Landelijke Gebied naar € 100 miljoen. Ook is besloten dat aanpassingen van de hoogte van het investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied onderdeel wordt van de reguliere P&C cyclus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een verhoging van het investeringskrediet heeft geen gevolgen voor de begroting. Het investeringskrediet is feitelijk een voorraad grond die op de balans staat tegen de aankoopwaarde (dan wel lagere marktwaarde). De uitgaven voor de aankoop van gronden zijn geen lasten in onze begroting, het bezit van (ruil)gronden heeft wel als gevolg dat er kosten worden gemaakt bij de aan- en verkoopprocessen. Deze kosten komen wel als lasten terug in de exploitatie en worden opgevangen in het programma Natuurlijk Platteland. • Het risico van waardeverschil van de grondvoorraad wordt afgedekt door de verschillende budgetten die bij de verschillende programma's horen. Voor de opgave PNP is dit de reserve Natuurbeleid, waarbij eventuele waardeverschillen (bij grondwaarde-daling) ten laste komen van dit budget. Waardeverschillen die ontstaan door toepassing van de nieuwe beëindigingsregeling vanuit het Rijk, kunnen naar verwachting volledig worden gedekt uit het Rijksbudget. • De gronden staan voor de actuele marktwaarde op de balans, gronden binnen het NNN staan voor de verwachte natuurwaarde op de balans, gronden buiten het NNN voor de agrarische waarde. <p>Voor uitgebreidere toelichting van de werkwijze van het investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied verwijzen we naar het eerder genoemde Statenuk.</p> <p>We merken dat de grote opgaven in Drenthe in het kader van het PPLG, in combinatie met het grote aantal boeren dat ons benadert en vrijwillig zoekt naar een oplossing via verkoop, zorgt voor intensivering van de grondopgave. Daardoor komen we vaker in situaties waarbij de provincie in de gelegenheid komt om losse gronden en/of volledige bedrijven aan te kopen. Voorgesteld wordt om de ruimte van het investeringskrediet op te hogen tot € 140 miljoen. Deze nieuwe ophoging valt binnen het perspectief dat is geschetst in het statenuk 2022-77. Daarnaast zien wij een beweging dat er voortdurend aankoopmogelijkheden blijven komen en dat € 140 miljoen op termijn niet toereikend is. We houden u op de hoogte van de voortgang van het investeringskrediet.</p>							
6621801	Investeringskrediet grondbezit landelijk gebied	100.000.000	40.000.000		140.000.000		140.000.000

Effecten meerjarenraming 2023-2026

	2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen								
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur								
07. Deelnemersbijdrage SNN	-764.000	0	-396.000	0	-113.000	0	69.000	0
27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	0	0	49.479	0	0	0	0	0
Totaal programma	-764.000	0	-346.521	0	-113.000	0	69.000	0
10: Organisatie								
10.1 Organisatie								
06. Aanvullende afspraken over de cao provinciale sector 2022 – 2023	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	0	0	0	0	0	0	0	0
2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven								
2.2 Natuurlijk Platteland								
11. Deelnemersbijdrage Prolander	213.158	0	207.000	0	298.000	0	469.500	0
15. Behouden en versterken Nationale Parken en Landschap	127.360	0	0	0	0	0	0	0
27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	206.402	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Zorgvuldig omgaan met water								
21. Verhogen opbrengst grondwaterheffing en bijdrage voorziening	100.000	-100.000	100.000	-100.000	100.000	-100.000	100.000	-100.000
2.5 In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen								
01. Verhogen bijdrage RUD	844.277	0	0	0	0	0	0	0
02. Verhogen bijdrage ODG	263.439	0	297.211	0	297.211	0	252.846	0

27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	20.833	0	20.833	0	20.833	0	20.833	0
2.6 De bodem en ondergrond worden zo beheerd en benut dat deze ook voor volgende generaties hun culturele, ecologische en economische kracht behouden								
27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	171.013	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	1.946.482	-100.000	625.044	-100.000	716.044	-100.000	843.179	-100.000

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten								
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat								
05. Aanpassing indexeringen	-13.650	0	-38.756	0	-60.761	0	-84.197	0
20. Verschuiven budget NICE Moves	450.000	0	-75.000	0	0	0	0	0
25. Verschuiven budgetten MKB Adviesvouchers	50.000	0	0	0	0	0	0	0
3.8 Vrijtijdseconomie stimuleren								
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	-80.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	406.350	0	-113.756	0	-60.761	0	-84.197	0

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig								
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking								
05. Aanpassing indexeringen	-735	0	-1.736	0	-2.727	0	-3.784	0
26. Fietskluisen OV-hubs	-5.000	0	-5.000	0	-5.000	0	-5.000	0
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur								
12. Huurbaten voormalige dienstwoningen BWV	0	-10.000	0	-10.000	0	-10.000	0	-10.000
17. Actualisatie onderhoudsbudgetten	-2.245.000	0	0	0	0	0	0	0
4.7 Fiets als duurzaam alternatief								
26. Fietskluisen OV-hubs	6.000	-1.000	6.000	-1.000	6.000	-1.000	6.000	-1.000
Totaal programma	-2.244.735	-11.000	-736	-11.000	-1.727	-11.000	-2.784	-11.000

5: Klimaat en energie: samen doorpakken									
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)									
25. Verschuiven budgetten MKB Adviesvouchers	-50.000	0	0	0	0	0	0	0	0
27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	423.873	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	373.873	0	0	0	0	0	0	0	0

6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig									
6.1 Oog voor cultureel erfgoed									
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	-25.270	0	0	0	0	0	0	0	0
6.2 Cultuur en evenementen									
05. Aanpassing indexeringen	-6.615	0	-19.339	0	-30.391	0	-42.162	0	0
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	-33.735	0	0	0	0	0	0	0	0
6.3 Sociaal Drenthe voor iedereen									
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	-13.000	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Leader	-4.000	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	-82.620	0	-19.339	0	-30.391	0	-42.162	0	0

7: Middelen en mensen									
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting									
01. Verhogen bijdrage RUD	-844.277	0	0	0	0	0	0	0	0
02. Verhogen bijdrage ODG	-263.439	0	-297.211	0	-297.211	0	-252.846	0	0
03. Dividend BNG Bank NV	118.463	-118.463	0	0	0	0	0	0	0
04. Aanpassing huur Drents Museum	70.698	0	70.698	0	70.698	0	70.698	0	0

05. Aanpassing indexeringen	21.000	0	59.831	0	93.879	0	130.143	0
06. Aanvullende afspraken over de cao provinciale sector 2022 – 2023	-565.000	0	0	0	0	0	0	0
07. Deelnemersbijdrage SNN	764.000	0	396.000	0	113.000	0	-69.000	0
08. Aframen loonkosten BBL en Arbeidsgehandicapten	300.000	0	0	0	0	0	0	0
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	169.335	0	0	0	0	0	0	0
10. Compensatie Loonbegrip	-79.000	0	0	0	0	0	0	0
11. Deelnemersbijdrage Prolander	-213.158	0	-207.000	0	-298.000	0	-469.500	0
12. Huurbaten voormalige dienstwoningen BWV	10.000	0	10.000	0	10.000	0	10.000	0
13. Jaar aanvulling voorziening spaarverlof	-1.114.000	0	-1.239.000	0	-1.274.000	0	-1.314.000	0
14. Rentebaten	1.500.000	-1.500.000	0	0	0	0	0	0
15. Behouden en versterken Nationale Parken en Landschap	-127.360	0	0	0	0	0	0	0
16. Dividend Enexis Holding NV	2.583.066	-2.583.066	0	0	0	0	0	0
17. Actualisatie onderhoudsbudgetten	-1.090.000	0	0	0	0	0	0	0
18. Correctie waarde aandelenbelang NV NOM	-331.333	0	0	0	0	0	0	0
27. Effect Meicirculaire Provinciefonds	2.298.826	-3.120.947	1.449.942	-1.520.254	4.396.961	-4.417.794	7.216.950	-7.237.783
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet								
06. Aanvullende afspraken over de cao provinciale sector 2022 – 2023	565.000	0	0	0	0	0	0	0
08. Aframen loonkosten BBL en Arbeidsgehandicapten	-300.000	0	0	0	0	0	0	0
10. Compensatie Loonbegrip	79.000	0	0	0	0	0	0	0
13. Jaar aanvulling voorziening spaarverlof	1.114.000	0	1.239.000	0	1.274.000	0	1.314.000	0
7.8 Bedrijfsvoering Facilitair en Vastgoed								
04. Aanpassing huur Drents Museum	0	-70.698	0	-70.698	0	-70.698	0	-70.698
Totaal programma	4.665.821	-7.393.174	1.482.260	-1.590.952	4.089.327	-4.488.492	6.636.445	-7.308.481

9: Investeringsagenda									
9.10 Recreatie en Toerisme									
09. Afboeking (subsidie)schulden uit voorgaande jaren, cultuur, erfgoed, sociale agenda en vrijetijdseconomie en sport.	-17.330	0	0	0	0	0	0	0	0
9.14 Sport en bewegen									
22. Financiële bijdrage Gemeenten EK Wegwielrennen 2023	210.000	-210.000	0	0	0	0	0	0	0
9.15 Investeringsagenda 2016-2019									
23. Onderdeel bijdrage gemeenten voor ondersteuning bij de uitvoering van projecten	125.000	-125.000	0	0	0	0	0	0	0
24. SPUK Leerkring Omgevingswet	45.000	-45.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	362.670	-380.000	0	0	0	0	0	0	0

Totaal lasten en baten mutaties	4.663.841	-7.884.174	1.626.952	-1.701.952	4.599.492	-4.599.492	7.419.481	-7.419.481
Saldo voor reserve mutaties		-3.220.333		-75.000		0		0

	2023		2024		2025		2026	
	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve
Reservemutaties								
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen								
17. Actualisatie onderhoudsbudgetten	3.335.000	0	0	0	0	0	0	0
18. Correctie waarde aandelenbelang NV NOM	331.333	0	0	0	0	0	0	0
19. Leader	4.000	0	0	0	0	0	0	0
20. Verschuiven budget NICE Moves	0	-450.000	75.000	0	0	0	0	0
Totaal reservemutaties	3.670.333	-450.000	75.000	0	0	0	0	0
Saldo na reservemutaties		0		0		0		0

Totalen per programma

Programma: 1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen												
L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	11.626.381	-764.000	10.862.381	10.212.032	-346.521	9.865.511	9.305.867	-113.000	9.192.867	9.218.567	69.000	9.287.567
Baten	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640
Σ	11.606.741	-764.000	10.842.741	10.192.392	-346.521	9.845.871	9.286.227	-113.000	9.173.227	9.198.927	69.000	9.267.927

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven												
L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	188.037.090	1.946.482	189.983.572	117.895.771	625.044	118.520.815	108.792.199	716.044	109.508.243	85.910.515	843.179	86.753.694
Baten	-104.299.109	-100.000	-104.399.109	-32.957.725	-100.000	-33.057.725	-20.067.144	-100.000	-20.167.144	-13.348.463	-100.000	-13.448.463
Σ	83.737.981	1.846.482	85.584.463	84.938.046	525.044	85.463.090	88.725.055	616.044	89.341.099	72.562.052	743.179	73.305.231

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten												
L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	11.597.190	406.350	12.003.540	8.887.168	-113.756	8.773.412	9.041.298	-60.761	8.980.537	9.004.481	-84.197	8.920.284
Baten	-241.556	0	-241.556	-202.918	0	-202.918	-142.918	0	-142.918	-142.918	0	-142.918
Σ	11.355.634	406.350	11.761.984	8.684.250	-113.756	8.570.494	8.898.380	-60.761	8.837.619	8.861.563	-84.197	8.777.366

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig												
L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	81.667.510	-2.244.735	79.422.775	70.560.893	-736	70.560.157	71.274.871	-1.727	71.273.144	73.184.777	-2.784	73.181.993
Baten	-6.103.302	-11.000	-6.114.302	-2.560.764	-11.000	-2.571.764	-638.764	-11.000	-649.764	-583.389	-11.000	-594.389
Σ	75.564.208	-2.255.735	73.308.473	68.000.129	-11.736	67.988.393	70.636.107	-12.727	70.623.380	72.601.388	-13.784	72.587.604

Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken												
L/B	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw

L/B	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	19.416.171	373.873	19.790.044	4.473.094	0	4.473.094	3.869.615	0	3.869.615	3.364.555	0	3.364.555
Baten	-2.952.111	0	-2.952.111	-900.000	0	-900.000	-500.000	0	-500.000	0	0	0
Σ	16.464.060	373.873	16.837.933	3.573.094	0	3.573.094	3.369.615	0	3.369.615	3.364.555	0	3.364.555

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
L/B	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	26.573.768	-82.620	26.491.148	24.284.271	-19.339	24.264.932	24.150.246	-30.391	24.119.855	24.611.346	-42.162	24.569.184
Baten	-1.961.816	0	-1.961.816	-447.330	0	-447.330	-114.000	0	-114.000	-114.000	0	-114.000
Σ	24.611.952	-82.620	24.529.332	23.836.941	-19.339	23.817.602	24.036.246	-30.391	24.005.855	24.497.346	-42.162	24.455.184

Programma: 7: Middelen en mensen

	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
L/B	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	141.894.026	8.336.154	150.230.180	130.308.648	1.557.260	131.865.908	103.768.464	4.089.327	107.857.791	146.433.406	6.636.445	153.069.851
Baten	-397.591.606	-7.843.174	-405.434.780	-341.378.231	-1.590.952	-342.969.183	-317.788.319	-4.488.492	-322.276.811	-337.519.237	-7.308.481	-344.827.718
Σ	-255.697.580	492.980	-255.204.600	-211.069.583	-33.692	-211.103.275	-214.019.855	-399.165	-214.419.020	-191.085.831	-672.036	-191.757.867

Programma: 8: Samenwerkingsverbanden (kassiersfunctie)

	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
L/B	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	6.967.284	0	6.967.284	2.764.000	0	2.764.000	671.500	0	671.500	0	0	0
Baten	-1.350.842	0	-1.350.842	-721.051	0	-721.051	-196.344	0	-196.344	0	0	0
Σ	5.616.442	0	5.616.442	2.042.949	0	2.042.949	475.156	0	475.156	0	0	0

Programma: 9: Investeringsagenda

	Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
L/B	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	27.183.229	362.670	27.545.899	10.244.449	0	10.244.449	8.593.069	0	8.593.069	0	0	0
Baten	-442.667	-380.000	-822.667	-442.667	0	-442.667	0	0	0	0	0	0
Σ	26.740.562	-17.330	26.723.232	9.801.782	0	9.801.782	8.593.069	0	8.593.069	0	0	0